15 marca 2024

Ginekolodzy z ŚCO operują w asyście robota da Vinci

Specjaliści z Kliniki Ginekologii Świętokrzyskiego Centrum Onkologii wykonali 13 marca 2024 r. pierwszą w regionie robotyczną histerektomię z limfadenektomią u pacjentki z rakiem trzonu macicy. Podczas zabiegu zastosowano system fluorescencyjnego obrazowania węzłów wartowniczych. Ginekolodzy, obok urologów i torakochirurgów, są trzecią grupą specjalistów operujących w ŚCO w asyście robota da Vinci.

Pierwszą robotyczną operację ginekologiczną wykonał zespół w składzie: dr n.med. Marcin

Misiek, specjalista położnictwa i ginekologii, ginekologii onkologicznej, kierujący Kliniką Ginekologii ŚCO – lekarz operator, dr Marcin Lewandowski, specjalista położnictwa i ginekologii, ginekologii onkologicznej – lekarz asystujący, Barbara Bzinkowska, Aleksandra Dziwoń, Małgorzata Jurkiewicz – instrumentariuszki, Marcin Śliwa – anestetyk, dr Katarzyna Wojcieszak – specjalista anestezjologii. Przebieg zabiegu nadzorował jako proktor dr n. med. Błażej Nowakowski, specjalista położnictwa i ginekologii, ginekologii onkologicznej, kierujący Oddziałem Ginekologii Operacyjnej, Onkologicznej i Endoskopowej w Wielkopolskim Centrum Onkologii, ekspert w dziedzinie chirurgii robotycznej w ginekologii, szkolący lekarzy zarówno w Polsce, jak i w Europie. W jego ocenie przygotowanie zespołu operacyjnego ŚCO jest bardzo dobre.

– Rozpoczęliśmy nowy etap rozwoju ŚCO. Zaczęliśmy operować robotycznie pacjentki z nowotworami ginekologicznymi, które wymagają takiej metody leczenia. Na początku będą wykonywane histerektomie, ponieważ obecnie tylko te procedury refunduje NFZ – informuje dr Marcin Misiek.

W trakcie zabiegu wykorzystano zieleń indocyjaninową do fluorescencyjnego obrazowania węzłów chłonnych. Optyczne właściwości tego znacznika umożliwiają wykrycie węzła wartowniczego, czyli pierwszego węzła chłonnego na drodze spływu chłonki z narządu porażonego chorobą nowotworową. – To jest metoda, którą stosujemy od lat w chirurgii otwartej i laparoskopowej, żeby ograniczyć zakres operacji i jak najefektywniej zoperować pacjenta, u którego nie ma wskazań do rozległego zabiegu – tłumaczy dr Misiek.

Rocznie w ŚCO wykonywanych jest ponad 200 operacji z powodu raka trzonu macicy. Kierownik Kliniki Ginekologii ŚCO szacuje, że połowa pacjentek dotkniętych tym nowotworem będzie mogła skorzystać z operacji robotycznych. Na razie w asyście robota operuje jeden zespół ginekologów, docelowo mają być trzy takie zespoły.

Jak podkreśla dr n.med. Błażej Nowakowski, który wykonał już ponad 600 robotyczych histerektomii, robot chirurgiczny to nowe, znakomite narzędzie, z jednej strony poszerzające zakres możliwości chirurga poprzez lepszy dostęp do pola operacyjnego, a z drugiej umożliwiające wykonanie operacji u pacjentów, którzy ze względu na swoje obciążenia wiekiem, otyłością, chorobami współistniejącymi byli bardziej zagrożeni powikłaniami pooperacyjnymi.

– Trzeba patrzeć na chirurgię robotową nie tylko w kontekście jednego pacjenta, ponieważ pomożemy większej ilości pacjentów, którzy wcześniej nie za bardzo byli kandydatami do operacji, a jeśli byli, to było więcej powikłań. Tutaj rzeczywiście można to ryzyko istotnie zmniejszyć i zwiększyć liczbę pacjentów, którym chirurgicznie pomożemy – tłumaczy dr

Błażej Nowakowski. Dzięki temu więcej pacjentów zostanie zoperowanych, niż dotychczasowymi metodami, i szybciej wyjdzie do domu – dodaje ekspert.

Każdego roku w Polsce rozpoznawanych jest ponad 3000 nowych przypadków raka trzonu macicy. Szczyt zachorowań przypada na 7 dekadę życia kobiet. Czynnikami zwiększającymi ryzyko zachorowania są: nadwaga i otyłość, brak potomstwa i niepłodność, wczesna pierwsza i późna ostatnia miesiączka, stosowanie leków wpływających na gospodarkę hormonalną, cukrzyca, nadciśnienie, przerost endometrium, obciążenia rodzinne (np. zespół Lyncha), wysokotłuszczowa dieta, brak ruchu.

Klinika Ginekologii ŚCO jest uznanym w kraju ośrodkiem leczniczo-badawczym, specjalizującym się w diagnostyce i leczeniu nowotworów kobiecego narządu płciowego. Zajmuje się również diagnostyką i leczeniem chorób nienowotworowych oraz wczesnych stanów przednowotworowych narządu płciowego z użyciem nowoczesnych technik laseroterapii, laparoskopii i endoskopii ginekologicznej. Od 2013 r. ośrodek organizuje dla ginekologów z całej Polski kursy szkoleniowe w zakresie laparoskopowych technik leczenia chorób nowotworowych. W 2016 r. Klinika Ginekologii ŚCO została przyjęta w struktury Polskiej Grupy Onkologii Ginekologicznej ds. badań klinicznych (PGOG) a także Europejskiej Sieci ds. Badań nad Zindywidualizowanym Leczeniem Nowotworów Trzonu Macicy (ENITEC).

Robot da Vinci IV generacji został zakupiony przez ŚCO w 2023 r. w ramach projektu „Doposażenie Bloku Operacyjnego w nowoczesny system robotowy wraz z wyposażeniem celem stworzenia Centrum Chirurgii Robotowej Ziemi Kieleckiej oraz podniesienia jakości i poprawy dostępu do najnowocześniejszych procedur chirurgicznych realizowanych w Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach” , na mocy umowy podpisanej z Ministerstwem Zdrowia, z dofinansowaniem ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Pierwsze operacje robotyczne (radykalne prostatektomie) wykonali urolodzy (5 i 6 października 2023r.). 22 lutego 2024 r. robotyczne lobektomie wdrożyli torakochirurdzy. Do pracy z robotem przygotowują się chirurdzy i otolaryngolodzy z ŚCO.